

Medicinsk Nyhed

Rygning og alkohol: et hyppigt makkerpar i klinikken

Rygning og alkoholmisbrug er begge risikofyldte faktorer. Ikke sjældent forekommer de to samtidigt, hvor det kan være svært at adskille risiko ved denne adfærd fra risiko ved den anden. I et studie har man netop forsøgt samme ved at anvende mendelsk randomisering.

Foto: Bigstock

Rygning og alkoholforbrug forekommer ofte i tandem. Derfor er det ikke ligetil at adskille den kardiovaskulære risiko ved den ene adfærd fra risikoen ved den anden adfærd. Det har en gruppe forskere fra blandt andet NIH i USA forsøgt. Ved at anvende mendelsk randomisering har forskere forsøgt at undersøge for kausalitet mellem henholdsvis alkoholforbrug og rygning hos personer med begge vaner. Forskerne rapporterer, at genetisk prædisposition for alkoholforbrug hænger sammen med kendte kardiovaskulære risikomål, herunder HDL-kolesterolniveau, triglyceridniveau og blodtryk. Samlet set afviser man i studiet også en ældre tese om den gode kardiovaskulære side af alkoholindtag.

Speciallæge, ph.d. Alisa D. Kjærgaard, Steno Diabetes Center Aarhus, kommenterer: »Dette mendelsk randomiserings (MR)-studium er baseret på offentligt tilgængelige data fra adskillige genome-wide association study-konsortier med mere end 1,2 millioner individer. I studiet brugte man genetiske varianter, som medfører genetisk betinget livslang eksponering for rygning og alkoholindtag, til undersøgelse af, om denne eksponering er kausalt associeret med en lang række kardiovaskulære endepunkter (risikofaktorer og sygdomme). Eftersom rygning og alkoholindtag er korrelerede, er de undersøgt individuelt og i kombination. Resultaterne viser, at begge er risikofaktorer for kardiovaskulær sygdom. Mens rygning har en direkte selvstændig effekt, er alkoholindtag delvist medieret via rygning, hvilket understreger vigtigheden af at vurdere korrelerede

risikofaktorer i kombination. I modsætning til i tidligere observationelle studier har man i dette MR-studium ikke kunnet bekræfte en gammel tese om, at alkoholindtag reducerer risikoen for kardiovaskulær sygdom. Det er dog værd at bemærke, at alkoholindtag var associeret med nedsat koncentration af plasmatriglycerider og øget koncentration af plasma-HDL-kolesterol. Derudover antager den anvendte MR-metode en lineær sammenhæng mellem alkoholindtag og kardiovaskulære endepunkter, hvorfor en U-formet association mellem disse ikke kan udelukkes.

[Rosoff DB, Davey Smith G, Mehta N et al. Evaluating the relationship between alcohol consumption, tobacco use, and cardiovascular disease: A multivariable Mendelian randomization study. PLOS Med \(online 4. dec 2020\).](#)

INTERESSEKONFLIKTER: ingen

Redigeret af Jens Peter Gøtze, jpg@dadlnet.dk